

[Udenrigsministeren.]

spørgsmål bliver løst eller ej, og hvordan det bliver løst. Vi anser en genforening af Tyskland for den rigtige og retfærdige løsning, i Tysklands egen såvel som i dets naboers interesse. Men det må være en første og en ufravigelig betingelse, at det sker under de garantier, som ligger i en forudgående afholdelse af virkelig frie valg.

Når dette punkt: afholdelse af frie valg, spiller og nødvendigvis må spille en så stor rolle, er det jo, fordi vort grundsynspunkt er det, at det til syvende og sidst tilkommer det tyske folk selv at træffe beslutning om Tysklands fremtid.

Ser vi udfra et europæisk synspunkt på de tanker og planer, der har været fremme, da kommer vi ikke udenom, at et afrustet Tyskland i Europas hjerte vil betyde et tomrum, der, så længe en almindelig gennemgribende nedrustning ikke er gennemført, før eller senere vil udsætte Tyskland for fare for angreb udefra eller kupforsøg indefra, begge dele en trusel mod verdensfreden. Om Tyskland skal bevæbnes eller ej, må i sidste instans afhænge af, hvad det tyske folk selv ønsker. Men derfor kan man heller ikke udfra europæiske og demokratiske synspunkter på forhånd fratage et frit Tyskland retten til selv at afgøre, hvem det vil samarbejde med. Et bevæbnet Tyskland, som man ville nægte denne ret, ville kunne blive et farligt urocentrum i den politiske udvikling.

Vesttyskland er allerede nu ved frivillig beslutning gået ind i nært samarbejde med Europas demokratiske lande: i Europarådet, den europæiske betalingsunion, den europæiske kul- og stålunion og i OEEC. Det ville dog være ganske urimeligt at tvinge den vesttyske befolkning ud af dette samarbejde.

Spørgsmålet om det europæiske forsvarsfællesskab vil i en ikke for fjern fremtid finde sin afgørelse og først og fremmest i Tysklands og Frankrigs parlamentariske forsamlinger. Hvad man end kan mene om det, må det dog formentlig fra alle sider erkendes, at EDC-planen vil betyde en skrinlæggelse af det århundredgamle modsætningsforhold mellem Frankrig og Tyskland, der har været årsagen til så megen ulykke i Europa.

Bestræbelserne for at løse Tysklands-spørgsmålet er ikke kommet langt i det forløbne år. Det er foreløbig strandet på, at

Sovjetunionen ikke har villet gå ind på vestmagternes krav om, at man først må have det fundamentale grundlag fra hånden for overhovedet at kunne gå videre med sagen. Først må der foretages en undersøgelse af, om betingelserne for afholdelse af frie valg er tilstede i Tyskland. Når svaret herpå må have vist sig at være positivt, skulle man efter vestmagternes forslag afholde valg, på grundlag af valgresultaterne danne en fællestysk regering og derpå optage forhandlinger om en fredstraktat med Tyskland. Sovjetunionen ønsker proceduren i modsat orden, og hermed synes man foreløbig at være kørt fast. Desværre må man vist erkende, at selvom det måtte lykkes at blive enig om en procedure, er meningsforskellen mellem øst- og vestmagterne i det centrale spørgsmål om et genforenet Tysklands politiske status så fundamental, at der i hvert fald under de vilkår, hvorunder vi i dag må arbejde, næppe er store muligheder for at bygge bro over den.

Men der er også andre europæiske problemer end det tyske, som direkte vedrører Danmark, her først og fremmest stillingen i Østersøområdet. Vi har med voksende bekymring været vidne til, hvorledes Sovjetunionens bestræbelser mere og mere synes at tendere imod at gøre Østersøen til et lukket, af Sovjetunionen domineret hav. Det er gået så vidt, at russiske flyvemaskiner endog har nedskudt to svenske ubevæbnede militærmaskiner, da de fløj over — også efter russiske beregningsmetoder — frit, internationalt farvand. Et andet forhold berører Danmark mere direkte. Det er den ensidige russiske fastsættelse af søterritoriet langs de tidligere randstaters kyster til 12 kvartmil i stedet for hidtil 4 kvartmil. Vi erkender, at der ikke findes faste regler for søterritoriets størrelse, og at enhver stat indenfor visse grænser selv er berettiget til at fastsætte udstrækningen af sit søterritorium. Men vi kan ikke erkende, at det er lovligt på egen hånd at foretage en så kolossal udvidelse som til 12 kvartmil, når grænsen gennem århundreder har været 4 kvartmil. Det føles som en indtrængning på det frie havs område, en tilsidesættelse af de danske fiskeres hævdivundne ret til at fiske indtil 4 kvartmil fra de pågældende kyster. Både Sverige og Danmark har som bekendt gjort forestillinger i Moskva, og vi har foreslået at lade sagen afgøre ved domstolen i Haag eller andet internationalt forum. So-